

MRAČSKÝ ZPRAVODAJ

prosinec 2020

Č.8

Milí čtenáři,

čtvrt roku rychle uběhlo a Vy držíte v rukou prosincové číslo Mračského zpravodaje. Nacházíme se nyní v nelehké době, která jak nám samým, tak naší zemi i celému světu přináší řadu omezení, těžkostí a nových výzev, kterým jsme nuceni čelit. Jsme rádi, že můžeme alespoň trochu přispět svým dílem a připravit pro Vás čtení, které Vás snad zaujme, potěší nebo alespoň zkrátí dlouhou chvíli.

O čem se můžete dočíst v tomto předvánočním čísle? Kromě vítězů soutěže Mrač v objektivu Vám přinášíme rovněž rozhovor s Martinou Macurovou na téma zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů. Vzhledem k tomu, že za současné situace se nemohlo konat tradiční Společné vítí adventních věnců, připravila pro Vás Andrea Krchová alespoň formou fotoreportáže návod, jak si v domácích podmínkách vyrobit podobnou technikou vánoční svícen. Letos nemohla proběhnout ani oblíbená setkání u slavnostního rozsvícení vánočního stromku v obcích i městech. Tradici vánočního stromku jsme se proto rozhodli věnovat alespoň na stránkách zpravodaje.

Dále Vám v tomto čísle přinášíme zprávu od pana starosty o opravě dvou drobných sakrálních staveb, které se nacházejí v lokalitě Křenčín. Autorem příspěvku, který se věnuje problematice úhynu zvěře nejen na silnicích a obsahuje i zásady chování v přírodě, které mohou zbytečnému úhynu zabránit, je pan Zdeněk Škrmlík. V neposlední řadě bych Vás ráda upozornila na poutavě zpracovaný příspěvek připomínající bitvu na Bílé hoře, od které letos uplynulo čtyři sta let.

I tentokrát naleznete na závěrečné straně kalendárium s informacemi o plánovaných akcích. Jak všichni tušíme, jejich konání není zaručeno. Nezbyvá než doufat, že v následujících měsících nebude zapotřebí tak přísných protiepidemických opatření a akce se uskuteční.

Těšíme se na Vaše komentáře, příspěvky a podněty. Pište nám na zpravodaj@mrac.cz. Uzávěrka příspěvků a témat do březnového čísla zpravodaje je 21. února 2021.

Přejeme všem čtenářům a občanům Mrače i jejich rodinám příjemné prožití vánočních svátků a hodně zdraví a spokojenosti v novém roce 2021!

Za redakci Věra Pilátová

Návod, jak si svépomocí vyrobit vánoční svícen, naleznete uvnitř zpravodaje.

Foto : Andrea Krchová

Betlém a vánoční stromek – Mrač 2020

ZPRÁVY Z OBCE

VÝPIS USNESENÍ ZE 13. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE MRAČ konaného dne 21. 9. 2020

Usnesení č. 1-13/2020

Zastupitelstvo obce

1. Bere na vědomí informaci k návrhu na usnesení o pořízení změny územního plánu.
2. Rozhodlo o uzavření smlouvy na pořízení smlouvy s fyzickou osobou p. Z. Klenorovou.
3. Rozhodlo v souladu s ust. § 6 odst. (5) stavebního zákona za použití § 44 písmene a) a ve spojení s § 55 odst. (2) téhož zákona o pořízení změny č. 4 územního plánu sídelního útvaru Mrač a o jejím obsahu. Určeným zastupitelem pro pořízení změny č. 4 bude František Zvolský, starosta obce.

Usnesení č. 2-13/2020

Zastupitelstvo obce schvaluje smlouvu o dílo na zhotovení dětského hřiště se společností TEWIKO systems, s.r.o., Kateřinská 791, 463 03 Stráž na Nisou a pověřuje starostu obce k jejímu podpisu.

Usnesení č. 3-13/2020

Zastupitelstvo obce schvaluje bezúplatný převod redukčních ventilů z majetku obce Mrač do majetku Dobrovolného svazku obcí Vodovodní přívaděč Javorník – Benešov a pověřuje starostu obce k podpisu smlouvy.

Usnesení č. 4-13/2020

Zastupitelstvo obce bere na vědomí a schvaluje Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby kabelového vedení NN na pozemku parc. č. 1436/1 v katastrálním území Mrač se společností ČEZ Distribuce a.s., Teplická 874/8, Děčín a pověřuje starostu obce k podpisu smlouvy.

Usnesení č. 5-13/2020

Zastupitelstvo obce se nerozhodlo pro prodej pozemku parc. č. 723/3 v katastrálním území Mrač.

Usnesení č. 6-13/2020

Zastupitelstvo obce schvaluje návrh na zřízení dětské skupiny. (**Tento návrh nebyl schválen**, jak vyplývá z hlasování: 3 pro, 7 zdržel se. Pro schválení by bylo nutných 6 hlasů pro.)

Usnesení č. 7-13/2020

Program 13. zasedání ZO byl doplněn o bod Zřízení služby Senior taxi.

Usnesení č. 8-13/2020

Zastupitelstvo obce schvaluje zřízení služby Senior taxi Mrač s panem Miloslavem Novotným FAIN TAXI, Jaurisova 515/4, Praha 4, IČO: 713 00 813.

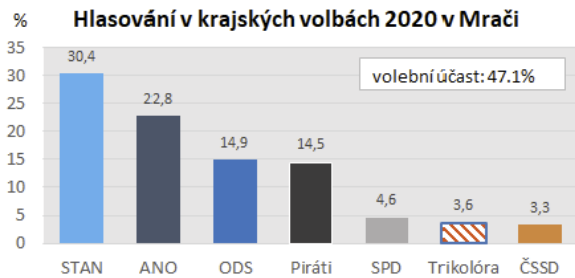

JAK JSME VOLILI V KRAJSKÝCH VOLBÁCH

Ve volbách do krajského zastupitelstva, které se odehrály 2. – 3. října, se v Mrači volilo podobně jako v celém Středočeském kraji. V obou zvítězilo uskupení Starostové a nezávislí, přičemž v Mrači s výraznou převahou a ziskem přes 30 % odevzdaných hlasů. I na dalších třech příčkách se umístily stejné politické strany, pouze v obměněném pořadí. Zatímco v Mrači druhou příčku obsadilo hnutí ANO před ODS, v celém Středočeském kraji si tato dvě uskupení místa vyměnili. Na čtvrtém místě jak v obecním, tak celokrajším hlasování skončili Piráti. Oproti předchozím krajským volbám v roce 2016 si výrazně polepsily Česká pirátská strana a ODS, a to na úkor zejména ČSSD a KSČM.

Volební účast v Mrači byla 47,1 %, výrazně nad krajským (40,7 %) i celorepublikovým (38 %) průměrem.

Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

* Spojenci = TOP09, Hlas, Zelení

Víte, že Mrač má zastupitele ve Středočeském kraji?

Stojí za pozornost, že do zastupitelstva Středočeského kraje byl zvolen i občan Mrače, a to pan Milan Krch za Českou pirátskou stranu.

V krajském zastupitelstvu je členem Finančního výboru a Výboru pro regionální rozvoj.

Připravila Pavlína Žáková

OBNOVA KŘÍŽKŮ V KŘENČÍNĚ

V letošním roce se nám podařilo zdařile obnovit obě sakrální stavby v Křenčíně. Kamenný křížek je umístěn na hranici katastru s Poříčím nad Sázavou pod dvěma lípami v prudkém stoupání původní cesty do Mrače.

Litinový křížek na rozcestí

Křížek byl omyt saponátem za pomoci silonových kartáčků, uvolnění spárování bylo doplněno probarvenou spárovací směsí. V rámci obnovy bylo také provedeno preventivní biocidní ošetření a hydrofobizace. Kamenný, 230 cm vysoký křížek zde byl umístěn v roce 1904 za přispění všech 4 obcí původního katastru. Je opatřen nápisem: Ke cti a chvále Boží postavily obce Horní a Dolní Mrač_Velké a Malé Žiřany 1904

Druhý, litinový křížek zabudovaný na kamenném podstavci je umístěn na rozcestí do chatové osady Na Babě. Křížek byl v rámci opravy demontován a odvezen do ateliéru, kde byl tlakově opískován a následně žárově pozinkován, poté opatřen novým nátěrem s grafitovou úpravou. V místech původního nátěru stříbřenkou bylo na nové podkladní vrstvy provedeno zlacení. Současně byl očištěn kamenný sokl, který byl opatřen ochranným nátěrem, doplněno bylo také uvolněné a narušené spárování.

Restaurátorské práce provedla paní Jitka Musilová, která obnovovala v nedávné době také obě litinové sochy na návsi, touto cestou jí děkuji za spolupráci.

František Zvolský
starosta obce

PLÁNUJEME, JAK BUDE VYPADAT NAŠE OBEC. POTŘEBUJEME K TOMU NĚKOHO?

Mgr. Martina Macurová

V každé obci se stále něco děje a plánuje. I u nás v Mrači se děje spousta zajímavých věcí, které mohou některým z nás unikát, jiným zase může chybět možnost se do změn zapojit. Kdo v obci plánuje? Kdo říká, zda je potřeba dětské hřiště, lavička nebo oprava chodníků? Stačí, když o tom rozhodují jen naši zastupitelé? Dle mého je škoda nezapojit občany obce do plánování a nejenom do něj, ale v některých případech i do následné realizace. Zeptala jsem se proto Martiny Macurové, ředitelky Centra pro komunitní práci Střední Čechy, jak to celé udělat.

Zapojování do rozhodovacích procesů zní velmi vznešeně, co si pod tímto termínem můžeme představit v obci naší velikosti?

Každý z nás by měl mít možnost v obci, kde žije, přispět názorem, dovedností či pomocí. A to kdykoliv, nejenom v čase voleb do místního zastupitelstva. Můžeme přispět tím, že řekneme, co považujeme za důležité v obci změnit. Při tom si vyslechneme názor souseda, odborníka či radního. Tak se naučíme hledat společně kompromisy a využít potenciál místních občanů. Potřebujeme ale být jako občané přizváni k tomu správnému jednacímu stolu.

Máme-li chuť vymýšlet dobré i méně dobré nápady a máme-li k tomu ještě i znalosti a zkušenosti, které přitom můžeme uplatnit, mělo by být vedení města spokojeno. Jsou obce, které své občany aktivně k takové komunikaci vybízejí a snaží se ji udržovat jako nekončící rozhovor. Při řízení obce je rozhovor inspirativnější než monolog.

O čem všem mohou občané spolurozhodovat?

Můžeme společně plánovat dětská hřiště, můžeme pomoci s jejich realizací, můžeme pomoci uklidit, zapojit děti do malování místního podchodu nebo se jen vyjádřit, jak by nám vyhovovala zastávka veřejné dopravy, místní plánovaná knihovna či webové stránky obce. V podstatě spolurozhodovat mohou občané o většině věcí, které se v obci realizují. Jen je nutné mít jasně vymezená pravidla, o čem ještě mohou rozhodovat a o čem již ne. Správné rozhodnutí o věcech veřejných by mělo být ovlivněno třemi faktory: veřejným zájmem, politickým rozhodnutím a odborným stanoviskem. Jinými slovy, při zapojování veřejnosti jde o procesy komunikace mezi veřejností, rozhodovatelem a odborníkem na danou tematiku. Známe různé úrovně zapojování veřejnosti, mnoho technik i přístupů. Obecně můžeme zapojování veřejnosti definovat jako sérii aktivit sloužících k aktivnímu informování zainteresovaných občanů či organizací a získání jejich podnětů pro přípravu a přijetí kvalitního rozhodnutí.

Máte nějaký pěkný příklad společného rozhodování? Kdy se to "vyplatilo"? Co všechno se dá rozhodnout společně?

Ve své praxi jsem se setkala s mnoha menšími projekty, kdy se podařilo vyčistit studánku, vymalovat podchod či upravit venkovní prostranství, ale i s rozsáhlými projekty plánování a následné rekonstrukce dětského hřiště či s výstavbou azylového domu. V současné době bych vás nejraději pozvala na radnici městské části Praha – Suchdol. I když z pohledu vaší obce se jedná o velkou obec, myslím, že i zde se dá inspirovat.

V minulém roce diskutovali s občany obnovu stromů v části obce. Toto téma otevřeli na setkání s občany, jehož součástí byla prezentace odborníků, která obsahovala zdůvodnění potřeby kácení, tzn. nemocných stromů, a dále prezentace variant další výsadby. Proběhla společná bouřlivá diskuze výhod a nevýhod volby různých druhů stromů, jaký budou mít vliv na přilehlé zahrady či problém padajícího pylu na zaparkovaná auta. Opakovaně vysvětlovali, proč je nutné pokácet stromy, které laickým okem působí zdravě, a hledali společný konsensus. V jiném případě diskutovali aktivity, které je v obci potřeba zajistit pro seniory, a jejich lepší dostupnost, přitom nezapomenout na seniory, kteří jsou již více doma apod. Senioři se pravidelně setkávají v zasedací místnosti na suchdolské radnici, kterou společně využívají i další místní organizace.

Jak je uvedeno v úvodu, možností zapojení občanů je hodně. Je ale, mimo jiné, důležitá příprava celkového pojetí. Pro podobné diskuze je dobré zajistit někoho, kdo je bude řídit, ideálně odborníka nezávislého na samotném tématu, někoho, kdo nám pomůže danou diskuzi posouvat dál a vyvarovat se nereálných plánů.

Jak začít? Postupně, po menších projektech, a přidávat další.

Děkuji za rozhovor.

Rozhovor vedla Andrea Krchová

FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ „MRAČ V OBJEKTIVU“ - VÝSLEDKY VEŘEJNÉHO HLASOVÁNÍ

Ve finálovém hlasování veřejnost zaslala 15 soutěžním fotografiím celkem 490 hlasů: 71 prostřednictvím SMS a 419 prostřednictvím Facebooku. Na pomyslném stupni vítězů se umístily:

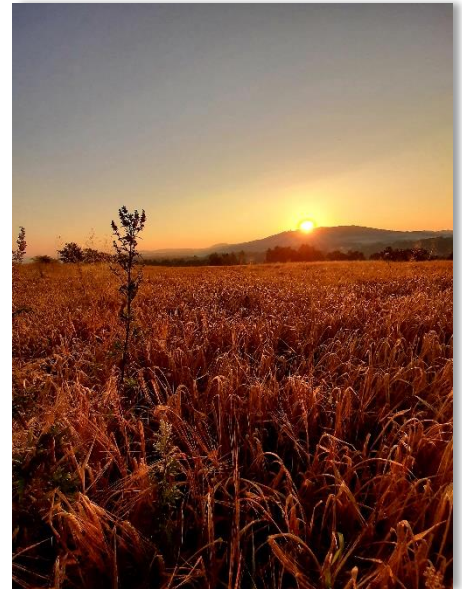
1. **Michaela Vaněčková** – zároveň nejlepší dětský fotograf
2. **Kateřina Fumferová**
3. **Alžběta Žáková a Marie Hejzlarová**

Slavnostní vyhlášení vítězů a předání cen proběhne v náhradním termínu Dne otevřených dveří na mračské tvrzi na jaře 2021.

Děkujeme všem fotografům, kteří se do soutěže zapojili a ukázali nám krásy Mrače z neobvyklých pohledů a v nevšedních momentech, jež stojí za to zaznamenat. Děkujeme také porotcům, kteří věnovali svůj čas a odbornost pro výběr finalistů. A poděkování patří i Vám všem, kdo jste se zapojili do hlasování a mračské amatérské fotografy podpořili.

Za Mračský okrašlovací spolek

Pavλίna Žáková a Julie Hejzlarová

Vítězný snímek - Východ slunce

KALENDÁŘ JIŽ V PRODEJI!

Mrač
v objektivu
2021

Milí sousedé, fotografie všech finalistů naší soutěže Vás mohou provázet během celého příštího roku na stránkách nástěnného kalendáře, který jsme pro Vás nechali zhotovit. Kalendář má celkem 13 stran formátu A3 (42 x 30cm) a obsahuje všech 15 fotografií, pro které jste hlasovali.

Cena kalendáře je 100 Kč a můžete si jej vyzvednout po předchozí telefonické dohodě u Julie Hejzlarové, Mrač 209, telefon 773 211 263.

mračOS

Kateřina Fumferová

TRADICE VÁNOČNÍHO STROMKU

Letos jsme se nemohli společně sejít u slavnostního rozsvícení vánočního stromku na mračské návsi. Napadlo nás proto, že namísto toho připravíme příspěvek o tradici vánočního stromku jako takové. Vzpomeňte si pak na něj při rozsvícení stromečku u Vás doma a díky tomu se spolu setkáme alespoň v myslí.

Vánoční stromeček je v naší zemi s Vánoci už nerozlučně spojený. Jde ale o poměrně mladou tradici. První stromek ozdobil v českých zemích ředitel Stavovského divadla Jan Karel Lieblich na svém libeňském zámečku pro své přátele až v roce 1812. Tradici znal z německé Mohuče, odkud pocházel. Postupně se obliba zdobení vánočního stromku rozšiřovala do bohatých měšťanských rodin a odtud pozvolna na venkov, kde stál zpočátku zejména v sídlech šlechty. Avšak až do první světové války bývala v řadě venkovských domácností pouze zdobená smrková či jedlová větev, které se říkalo chvojka. Ta se většinou zavěšovala nad vchodové dveře špičkou dolů a zdobila se sladkostmi či ovocem. Odtud možná pochází zvyk přivazovat nad jídelním stolem stromek ke stropnímu trámu špičkou dolů, který se držel v některých venkovských chalupách.

Zpočátku bývaly vánoční stromky zdobené především sušeným ovocem a ořechy a dále sladkým pečivem či perníkem. Později se přidal zvyk zdobit je hořícími svíčkami. Postupem času se přidaly ozdoby ze skla i jiných materiálů. Jako rodačka z Krkonoš musím zmínit tradiční krkonošské vánoční ozdoby z foukaných dutých skleněných perliček, které se dodnes vyrábí v obci Poniklá. Původně se v krkonošských rodinách foukaly duté skleněné perle pro výrobu bižuterie. S rostoucí oblibou vánočních stromků na přelomu 19. a 20. století pak začala výroba vánočních ozdob z malinkých perliček.

Ale zpět k původu vánočního stromku. Odkud se k nám v tom 19. století dostal? Zdobení živých stromů světly a sladkostmi má kořeny již v pohanských dobách. Keltové uctívali zdobenými stromky a větvemi boha slunce a Germáni jimi zas při zimním slunovratu oslavovali boha Wotana. Tradice zdobení vánočního stromku, jak ji známe dnes, patrně pochází z oblasti Baltu a Německa. Jedna z prvních zpráv o ozdobeném vánočním stromku je zaznamenána v kronice města Brémy z roku 1570. V průběhu 17. století se začala tato tradice postupně šířit i do jednotlivých domácností, zprvu ve městech a zejména mezi protestanty. Z německé oblasti se pak tento zvyk v průběhu 19. století postupně rozšířil do celého světa.

Patrně i vzhledem k tomu, že se do světa tradice šířila z převážně protestantských oblastí, pohlížela na ni zpočátku katolická církev s nedůvěrou. Považovala ji za pohanský zvyk. Vánoční stromek stál ve Vatikánu na Svatopetrském náměstí poprvé až v roce 1982, kdy tento zvyk přinesl do Vatikánu papež Jan Pavel II. Je zajímavostí, že od té doby zdobil hlavní vatikánské náměstí již několikrát strom původem z České republiky. Jedna legenda ovšem připisuje příslušníku církve vytvoření osvětleného vánočního stromku již v roce 573. Konkrétně mělo jít o opata Kolumbána z Bobbia, který v Burgundsku coby misionář obracel pohany na křesťanskou víru. O Vánocích jim na oslavu narození Ježíše Krista, které jim chtěl přiblížit, ozdobil jedli zapálenými pochodněmi ve tvaru kříže. Ostatně původ zdobení vánočního stromku se někdy odvozuje rovněž z jedné křesťanské tradice. Na svátek Adama a Evy, tedy 24. prosince, se od středověku hrály před kostely hry připomínající prvotní hřích, který v Ráji spáchali Adam a Eva tím, že ochutnali zakázané jablko. Při představení figuroval strom či větev se zavěšenými jablky. Protože v zimě šlo těžko najít jablko s listy, mohl „hrát“ jabloň jiný strom, třeba jedle.

V českých a moravských obcích i městech je slavnostní rozsvícení velkého veřejného stromu již neodmyslitelně spjato se začátkem období adventu. Poprvé byl takzvaný strom republiky postaven v roce 1924 v Brně z iniciativy spisovatele Rudolfa Těsnohlídka. Pod slavnostně ozdobeným stromem byla zorganizována sbírka ve prospěch potřebných. Přiměl ho k tomu zážitek z roku 1919, kdy před Štědrým dnem nalezl s přáteli v lese téměř zmrzlé děvčátko, které se jim podařilo zachránit. Tradice sbírek pod vánočním stromem republiky se rychle rozšířila po celé zemi.

Připravila Věra Pilátová

Zdroje: <https://cs.wikipedia.org/>, <https://www.frekvence1.cz/>, <https://www.novinky.cz/>, <https://www.muzeum-turnov.cz/>,
<https://www.ctidoma.cz/>

400 LET OD BITVY NA BÍLÉ HOŘE

V letošním roce si připomínáme, pro české stavy prohranou, bitvu na Bílé hoře. Drobnou vzpomínkou si chceme připomenout, jak se události odehrávaly nejen v tehdy vzdálené Praze, ale jak se do povstání zapojily stavy v našem okolí a jak potom nesly důsledky prohry. Přenesme se tedy o stovky let zpět a zkusme se zamyslet nad tím, jaké hodnoty zastávaly bojující tábory, proč se pouštěly do sporu a zda si můžeme velmi přeneseně a symbolicky z výsledku bitvy něco odnést do svých dnešních životů.

Celé to začalo o pár let dříve vzednutím odvahy a jasným gestem, pražskou defenestrací. Tehdy se ukázalo, že rostoucí dominance katolických Habsburků už překročila své meze a narazila na odpor šlechty, protestantského duchovenstva a měšťanstva. V květnu 1618 se pražští rozhodují, že už bylo dost vyjednávání, a pomyslné mosty pálí a vypovídají otevřený spor. Z okna Pražského hradu vyhodili dva katolické místodržící a jejich písaře. Okolní Evropa se celé akci posmívala jako lokální frašce, nicméně už v následujících letech bylo jasné, že šlo o počátek vyhoceného konfliktu o mocenské uspořádání. České stavy sesadily Habsburka Ferdinanda II. a na pražský trůn dosadili falckého kurfiřta, kalvinistu, „křížáka protestantismu“.

Vlna odporu vrcholí letos vzpomínanou bitvou na Bílé hoře. Jde o konflikt mnoha historiky popsaný do největšího detailu. Samotná bitva netrvala déle než dvě hodiny, následky byly ale dalekosáhlé a podle historické interpretace odstartovaly třisetletou dobu temna.

Fridrich Falcký se druhý den po porážce českých stavů sbalil a s rodinou pelášil pryč z Prahy. Víme, že na svou dobu to byl velmi netradičně prorodinně orientovaný muž, a tak nemeškal sbalit hlavně manželskou postel, obrázky dětí a jejich hračky. Na ty, kdo ho před několika málo měsíci zvolili do svého čela, zapomněl rychle. A oni si potom nesli následky svého konání sami.

Proč se ale české stavy vzdaly tak lehce? Porážka na Bílé hoře byla jednoznačná, šlo ale jen o prohranou bitvu, podle historických pramenů bylo možné vyhrát válku. Chyběla ale jednota, jeden společný zájem a silné hodnotové ukotvení, aby se vlna odvahy přetavila do dlouhodobé spolupráce a podpory. Mnozí z těch, kdo na začátku povstání byli na straně českých stavů, přešli na stranu císaře. Velká část vojska se po prohrané bitvě dala najmout do katolické ligy. Na příkladech dalších států tehdejší Evropy vidíme, že některým se podařilo vymanit z habsburské nadvlády, jejich boj ale trval o roky déle než ten česko-moravský. Příkladem je třeba Nizozemí či Portugalsko, kde boj trval déle než 20 let.

I v našem blízkém okolí žili páni, kteří si svou počáteční odvalu a chuť něco měnit odskákali pěkně do konce. Byl mezi nimi například rytíř Kašpar Kaplíř ze Sulevic, vlastník Neustupova a Miličina, který se stal písařem zemským v radě Fridricha Falckého. Adam z Týnce nad Sázavou a jeho bratr Bernard na Konopišti se stali důstojníky stavovského vojska. Kašpar Kaplíř byl Ferdinandem II. popraven. Za účast na povstání byl majetek zabaven rovněž Václavu Chobotskému z Ostředka. Konfiskované statky v zásadě z roku na rok udělaly z nemajetných (někdy se uvádí i bezcharakterních) úředníků majetné a mocné pány.

Hned po porážce se do okolí Prahy uchýlili vojáci, kteří drancovali zázemí Prahy. V knize Josefa Petráně Benešovsko a Podblanicko se uvádí, že ve druhé polovině listopadu vypálila kozácká jízda Poříčí nad Sázavou a 62 domů v Benešově, ještě v prosinci toho roku vzplanula záškodnická válka, k níž se přidal i zbídačený venkovský lid.

Dnes si můžeme připomenout spor mezi protestanty a katolíky procházkou na místo, kde byl letos vztyčen Kříž smíření. Petr Jan Vinš, generální sekretář Ekumenické rady církví v České republice, připojuje: „*Jde vlastně o symbolické spojení tří křížů v jeden celek. Dvě zrezlé ocelové části představují dvě znesvářené strany konfliktu. Rez odkazuje na tentoездеjší hříšný a konflikty naplněný svět. Třetí kříž, tedy modrá část z titanu, jenž nepodléhá vlivům prostředí, odkazuje k nebesům a k tomu, že skutečného smíru můžeme dosáhnout především tehdy, když si uvědomíme, že nás spojuje to, co leží mimo tento svět.*“

Připravila Andrea Krchová

Zdroje: Josef Petráň a kol.: Benešovsko Podblanicko, Reiner Stach: Kafka, Rané roky

<https://www.cirkev.cz/cs/aktuality/201106praha-6-spolecne-s-cirkvemi-odhalila-kriz-smireni-pripominku-400-vyroci-bitvy-na-bile-hore>

OBRAZOVÝ NÁVOD NA VÝROBU VÁNOČNÍHO SVÍCNU

Připravíme si květináč, aranžovací hmotu, svíčku, větvičky, stuhu, přízdoby.

Do květináče naaranžujeme hmotu tak, aby byl vyplněný v celé své hloubce.

Doprostřed pomocí nože vyřízneme otvor na svíčku a stabilně ji upevníme.

Okolo svíčky pečlivě zapícháme zelené větvičky podle svého vkusu.

Je vhodné je nastříhat na stejnou délku a na konci seříznout do špičky.

Na závěr svícen ozdobíme přírodními nebo zakoupenými ozdůbkami.

Podobnými svícny jsme se rozhodli obdarovat obyvatele Rezidence Slunce a další mračské seniory. Doufáme, že jim v době, kdy mají omezenou možnost setkávat se se svými blízkými, tato drobná dekorace alespoň trochu zpříjemní předvánoční čas.

Připravila Andrea Krchová

PROBLÉMY S ÚHYNEM ZVĚŘE NA SILNICÍCH I JINDE PŘETRVÁVAJÍ

Vážení spoluobčané,

Před dvěma lety jsem ve svém příspěvku do Mračského zpravodaje upozorňoval na problematiku úhynu zejména spárkaté zvěře v honitbě Poříčí n. Sáz. – Mrač – Nespeky. V roce 2017 byl celkový úhyn 28 ks a z toho na mračskou část honitby připadalo 17 ks srnčí, dančí a černé zvěře (9, 3, 5). Bohužel musím konstatovat, že situace se od té doby ještě výrazně zhoršila. Nemám přesná čísla pro mračskou část honitby, ale celkově je to v honitbě Poříčí n. Sáz. – Mrač – Nespeky 51ks v roce 2019 a v roce 2020 k 15. 11. již 35ks. V mračské části honitby je opět úhynu nejvíce, protože zde prochází silnice 1/3 a železniční koridor Praha – Benešov. Tato čísla se týkají zvěře, která byla skutečně nalezena, ale jsou též případy, kdy nás někdo na sraženou zvěř upozorní, ale na místě nalezena není. Skutečná čísla jsou tedy pravděpodobně ještě vyšší.

Čím je to způsobeno?

Tlak lidí na přírodu stále roste. Žijeme v hustě osídlené krajině a počet zdejších obyvatel se s ohledem na polohu blízko Praze stále zvyšuje. Mnozí se stěhují na venkov, aby byli blíže přírodě, ale vůbec si neuvědomují, ani si nechtějí připouštět, že svými aktivitami mohou přírodě, hlavně jejím zvířecím obyvatelům, ubližovat.

Místní lesy postihla kůrovcová kalamita a vzniklo zde spoustu holin. V létě se zvěř schová v polích, ale v době vegetačního klidu má míst, kde by našla klid pro odpočinek, velmi málo, protože ze zbytku lesů ji neustále vyhánějí lidé.

V letošním roce toto ještě podpořila opatření proti šíření covid-19. Lidé přesunuli mnoho volnočasových aktivit do přírody. Přes den pracuje mnoho lidí z domova na počítači. Sportovní a kulturní zařízení jsou zavřena, a tak chodí mnohem více lidí navečer do lesa.

Další módou dnešní doby je chodit do lesa a ostatní volné přírody venčit své čtyřnohé mazlíčky a tam je nechat volně pobíhat. Zákon to zakazuje a zejména u psů loveckých a ovčáckých plemen je to opravdu velký problém. Sám celý život lovecké psy chovám, mám je rád, ale také vím, jak je náročné vychovat a vycvičit temperamentního psa, aby byl ovladatelný a odvolatelný, když uvidí nebo ucítí zvěř. Nelze přesně stanovit, kolik procent usmrcení zvěře na silnici nebo železnici má na svědomí vyhnání zvěře volně pobíhajícími psy, ale s jistotou lze tvrdit, že se na tom podílí.

V roce 2019 byla v k.ú. Poříčí n. Sáz. u osady Hvozdec stržena psem muflonka. V květnu letošního roku byly v k.ú. Mrač strženy psy 2 srny v pokročilém stadiu březosti. Jedna u cesty do osady Pernáty na pokraji řepkového pole a druhá u lesní cesty z Dělného na Mařetín. Věřte, že není příjemný pohled na roztrhanou srnu, které kouká z břicha kopýtko ještě nenarozeného srnčete a kolem je spousta psích stop. V úterý 17. 11. zahnali psi mladého srnce až do centra obce Mrač, kde podlehl mezi ploty a zůstal smrtelně zraněn ležet mezi plotem a skleníkem na zahradě spoluobčanů.

Co s tím tedy dělat?

Do přírody má právo chodit každý, v lese smí každý sbírat lesní plody a suché větve spadlé na zem, ale své ostatní aktivity by měl každý zvážit a přizpůsobit tak, aby přírodu nepoškozoval, neubližoval jejím zvířecím obyvatelům a také neškodil hospodářské činnosti v přírodě (zemědělství, lesnictví, myslivost, rybářství apod.). Volné pobíhání domácích zvířat bez přímého vlivu jejich vůdce a plašení zvěře jakýmkoliv způsobem je ve volné přírodě, která je součástí honitby, zakázáno.

Chování v přírodě je stanoveno mnoha zákony. Zákonem o ochraně přírody a krajiny, zákonem o lesích, zákonem o myslivosti, zákonem o odpadech, rybářským zákonem atd.

Až tedy půjdete příště do přírody, prosím Vás jménem nejen myslivců, ale i všech, kterým není naše příroda lhostejná, a zejména jménem zvířecích obyvatel naší přírody:

- Chovejte se tiše, nepokřikujte na sebe.
- Na vycházkách využívejte převážně hlavní cesty a vyhýbejte se odlehlým místům zejména navečer a brzy ráno.
- Pokud s sebou chcete vzít svého psa, tak na vodítku.
- Neodhazujte v přírodě odpadky.
- Snažte se chovat tak, abyste zbytečně neplašili zvěř. Zvěř vnímá velmi dobře nejen zrakem a sluchem, ale též čichem.
- Vyhýbejte se také houštinám s mladými stromky zarostlými vysokou travou. Zvěř tam často odpočívá.
- Volnočasové aktivity jako paintball, 3D lukostřelba apod. bez svolení vlastníků a nájemců pozemků do zdejší přírody nepatří.

Pokud budete tyto zásady dodržovat, patří Vám za to díky!

Závěrem k této problematice bych chtěl dodat, že zdejší myslivci nejsou ve snaze zabránění úhynu zvěře nečinní. V minulosti instalovali a udržovali kolem silnice 1/3 pachové ohradníky. Na tyto ale zvěř reaguje, když je v klidu. Časem si na ně zvyká a pokud je vyplašena nebo hnána pudy v době říje, tak nereaguje vůbec. Navíc je instalace a údržba finančně i pracovně náročná. Také jsme několikrát požadovali oplocení silnice 1/3, a to i prostřednictvím obce Mrač. Dokonce na to byl v rámci rekonstrukce silnice zpracován projekt, ale ŘSD si na to nechalo zpracovat znalecký posudek s odůvodněním, že by zvěř degenerovala, a z realizace to vyřadilo. Dle mého osobního názoru je to hloupost a bylo tak učiněno z důvodů finančních, ale bohužel i v tomto případě účel světí prostředky. Také jsme do vývěsních skříněk a na cedule podél lesních cest vyvěsili cedule jak se v lese a přírodě chovat, ale někteří se tím řídí a jiní to ignorují.

Přikrmování ptactva a zvěře v zimě

Byl jsem požádán, abych připomenul, jak v zimě přikrmovat v krmítkách zpěvné ptactvo, případně jak přilepšit lesní zvěři.

Začnu tím, co nedávat: Zbytky pečiva, jakkoliv chemicky upravené nebo zkažené potraviny.

Co do krmítek: Výborným univerzálním krmivem jsou semínka slunečnice. Pro sýkory mák. Pro vrabce trochu pšenice, kosům (pokud není silný mráz) možno nastrohat jablko. Dále drcené ořechy, proso. Krmte raději často v menších dávkách a krmítko občas vyčistěte od zbytků starého krmiva.

Čím možno přilepšit lesní zvěři: Můžete jí hodit třeba jablka, mrkev nebo řepu. Vhodné jsou také kaštiny a žaludy, ale musí mít přirozenou vlhkost, aby byly vláčné. Sušené jsou nestravitelné. Dělá se to tak, že se skladují venku vysypané na trávě a přikryté vrstvou listí. Ostatní nechte raději na myslivcích. Mají přichystáno krmiva pro zvěř dostatek.

Nakonec bych chtěl oslovit mladé lidi trvale bydlící v obcích Poříčí n. Sáz., Mrač a Nespeky, kteří mají zájem o přírodu a rádi by se stali myslivci a následně třeba členy našeho Mysliveckého spolku POSÁZAVÍ. obraťte se na některého z našich členů nebo nás kontaktujte prostřednictvím obecních úřadů. Podmínky: Starší 18let, trestní bezúhonnost, odpovědnost, smysl pro kolektiv, bydliště v místě. Rádi poradíme a pomůžeme.

Jiří Škramlík – Předseda MS POSÁZAVÍ

MY TŘI KRÁLOVÉ JDEME K VÁM ...

Letošní rok je ve znamení pandemie covid, která znamenala existenční problémy zvláště pro ty nejslabší. Pojdte se proto připojit ke Tříkrálové sbírce a pomoci tam, kde je to nejvíce potřeba. Letos se bude ve farnosti Poříčí vybírat na pomoc rodině z Ostředku postižené požárem, podporu oblastní potravinové banky a pomoc hospici v Čerčanech a mobilnímu hospici Ruah pokrýt dodatečné náklady spojené s pandemií."

Aby mohli králové obejít co nejvíce lidí, je sbírka rozvržena do delšího období (podobně jako už loni) od 1. do 24. ledna 2021.

Budete-li se chtít připojit vy nebo vaše děti, spojte se se mnou. S více koledníky budeme moci navštívit více domácností. Bylo by krásné, kdyby se tradice Třech králů, kteří roznášejí radost v novém roce, znovu rozšířila po celé Mrači.

Přemysl Žák (604 186 832, premek11@volny.cz)

VÁNOČNÍ VÝSTUP NA CHLUM ZRUŠEN

Vzhledem ke všeobecně známé situaci se letošní ročník neuskuteční, a tak alespoň přinášíme malou vzpomínku na loňský ročník 2019.

KALENDÁRIUM

(Konání akcí může být omezeno či zrušeno, bude-li to vyžadovat aktuální epidemiologická situace a platná opatření.)

Datum	Čas	Název akce	Místo konání	Organizátor
6. až 24. ledna 2021		Tříkrálová sbírka	celá obec	Charita Česká republika, kontaktní osoba: Přemysl Žák
30. ledna 2021	20:00	Hasičský ples	sál OÚ Mrač	SDH Mrač
6. února 2021	10:00	Masopustní průvod	začátek: náves	Mračský okrašlovací spolek, z.s.
21. března 2021	15:00	Vynášení Smrti – Morany	začátek: náves	Mračský okrašlovací spolek, z.s.